

ZARZĄDZENIE

Dnia 6 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

zarządził:

1. na podstawie art. 542 § 3 i § 4 k.p.k. stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu postępowania sądowego zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 13 czerwca 2024 r., sygn. II AKa 79/24 względem skazanego R. S.
2. zakreślić sprawę jako załatwioną w inny sposób.

Pismem z 1 grudnia 2025 r., obrońca skazanego R. S. złożył de facto w trybie art. 9 § 2 k.p.k. wniosek o wznowienie z urzędu postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 13 czerwca 2024 r., sygn. II AKa 79/24. Autor pisma podniósł wystąpienie bezwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albowiem w składzie sądu odwoławczego orzekali sędziowie powołani na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Szczecinie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

W realiach procesowych niniejszej sprawy rozstrzyganie w kwestii wznowienia postępowania z przyczyn sygnalizowanych przez obrońcę skazanego jest jednak niedopuszczalne albowiem zgodnie z dyspozycją art. 542 § 4 k.p.k. wznowienie postępowania nie może nastąpić z przyczyn wymienionych w § 3 tego przepisu, tj. z powodu uchybień stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji. Mając na uwadze przytoczoną treść ww. przepisu wskazać należy, że rozpoznanie kasacji rodzi wiążące domniemanie, że sprawa została przez Sąd Najwyższy rozpoznana również z punktu widzenia ewentualnych uchybień z art. 439 § 1 k.p.k., co tym samym blokuje możliwość wznowienia postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. Obalenie tego domniemania jest możliwe jedynie w wypadku niewątpliwego stwierdzenia, że uchybienie z art. 439 § 1 k.p.k. zostało ujawnione dopiero po rozpoznaniu sprawy przez Sąd Najwyższy, który w toku postępowania kasacyjnego o istnieniu tego uchybienia nie wiedział i nie miał obiektywnych możliwości jego ujawnienia w oparciu o wówczas dostępne materiały postępowania.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 13 czerwca 2024 r., sygn. II AKa 79/24, został poddany kontroli w postępowaniu kasacyjnym na skutek kasacji wniesionych przez obrońców skazanego R. S. . Postanowieniem z 26 marca 2025 r., sygn. akt III KK 41/25, Sąd Najwyższy oddalił kasacje wniesione na korzyść tego skazanego jako oczywiście bezzasadne. Oznacza to, że Sąd Najwyższy, będąc zobligowany w postępowaniu kasacyjnym do zbadania kasacji w zakresie uchybień z art. 439 k.p.k., niezależnie od tego czy były one przez skarżącego podnoszone, oddalając kasację, uznał, że orzeczenie kończące prawomocnie postępowanie, którego wznowienia obrońca skazanego oczekuje, nie było dotknięte żadną bezwzględną przyczyną odwoławczą. W tym miejscu wskazać należy, że podnoszona przez wnioskodawcę okoliczność wskazująca na potrzebę wznowienia postępowania nie opiera się na okolicznościach, które ujawniły się już po zakończeniu postępowania kasacyjnego. Skazanemu i jego obrońcom znany był skład sądu orzekający w postępowaniu odwoławczym, skład ten również znany był Sądowi Najwyższemu, który odniósł się do zarzutu zawartego w kasacji w zakresie

podniesionych okoliczności przez skarżącego wynikających z treści art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. a dot. jednego z sędziów orzekających w postępowaniu odwoławczym. Okoliczności zatem wynikające z przywołanych przez obrońcę judykatów tak Sądu Najwyższego, jak i międzynarodowych trybunałów były przedmiotem rozważań prawnych i faktycznych i były one powszechnie znane w dacie wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie i postanowienia przez Sąd Najwyższy rozpoznającego kasację w niniejszej sprawie. Sąd Najwyższy miał pełną świadomość obecnie podnoszonych przez obrońcę okoliczności biorąc pod uwagę chociażby fakt, że sędzia rozpoznający kasację w niniejszej sprawie brał udział w wydaniu przywołanej przez wnioskodawcę uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20).

Zauważyć ponadto należy, że regulacja art. 542 § 4 k.p.k. – jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 lipca 2022 r., sygn. IV KO 160/21 - służyć ma w zamierzeniu ustawodawcy przeciwdziałaniu dublującego się sprawdzania bezwzględnych podstaw odwoławczych. Przepis ten ma również blokować wybór przez stronę któregoś z dwóch nadzwyczajnych środków zaskarżenia i wskazuje, że podstawą do kwestionowania tego, czy w sprawie zaistniała bezwzględna podstawa odwoławcza jest w pierwszym rzędzie kasacja. Wznowienie postępowania zatem może dotyczyć jedynie sytuacji ujawnionych jako wcześniej nieznane i w wyniku działań po zakończonym postępowaniu kasacyjnym

Mając na względzie powyższe, w realiach niniejszej sprawy wznowienie postępowania uznać należało za niedopuszczalne z mocy ustawy.

[J.J.]

[a.ł]